

Pekka Elo

Vuoden 2008 filosofian reaalikokeet

Filosofiaan vastaa vuosittain noin 1 600 abiturienttia, jotka jakautuvat melko tasan keväälle ja syksylle. Määrä on kohtalainen, kun muistamme, että monessa pienemässä lukiassa on saatavilla ainoastaan yksi pakollinen kurssi. Ehkä tulevat Kansainväliset filosofian tiedeolympialaiset Helsingissä kasvattavat lukiofilosofian suosiota.

Valituimpia tehtäviä keväällä 2008 oli tämä:

3. Murtovarkaan teot vaativat rohkeaa luonnetta. Rohkeus on hyve. Murtovaras on siis hyveellinen. Mitä vikaa tässä päättelyssä on, vai ovatko murtovargaat hyveellisiä ihmisiä.

Vastauksissa pohdittiin osuvasti, että murtovaras ei ole hyveellinen, koska häneltä puuttuvat muut hyveet kuin rohkeus. Syksyn suosikkeja taas oli piispa Berkeleyyn filosofiaan viittilöivä kysymys:

5. Kuvittele, että vain sinä itse olet olemassa ja kaikki muu on sinun miellettäsi. Kuvaa tällaista kantaa ja miten sen voisi kumota.

Etukäteen, siis pistekokouksessa, useat opettajat sa-noivat seuraavaa päättelytehtävää liian helpoksi:

6. Ovatko alla olevat päättelyt päteviä? Jos joku niistä ei ole pätevä, niin miksi ei?

a.

- Kaikki kalat osaavat uida.

- Minä osaan uida.

Siis: minä olen kala.

[...]

Kokemus on osoittanut, että logiikkaa ei osata. Ei siis ihme, että vastaukset olivat sekalaisia. Parhaasta päästä oli oivallus, etten ole kala, koska en voi saada lapsia kalan kanssa. Olikohan tullut kokeiltua?

(Lue kaikki filosofian ylioppilaskirjoitusten kysymykset vuonna 2008 Filosofia.fi-portaalista: www.filosofia.fi/opetus/yokokeet)